

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmintellen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. Rábely Miklós könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyilttér- és felzárólapok.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos pe ittor terfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Felhívás

Gömör-Kishont vármegye művelt közönségéhez.

Rimaszombat városa, mint az ország egyik legtekintélyesebb vármegyéjének székhelye az utóbbi évek alatt jelentékenyen emelkedett. Ez emelkedés fontos tényezői: a kebelében összpontosított közigazgatási, törvényszéki és pénzügyi hivatalok s az egyesült protestánsoknak nyolcz osztályra kiegészített főgymnasia. — Mint ilyen Rimaszombat, erkölcsileg hivatva van arra, hogy megyénkben minden tekintetben vezérlő szerepet vigyen. E hivatásából kifolyólag egy oly közeggel is kell bírnia, mely az értelmiség körében felmerülő eszméknek kifejezést adva, azokat a társadalom minden rétegében közvetítse, megérlelje, s diadalra juttassa. E közeg egy igényeinknek megfelelően szerkesztett lap.

Felteslegesnek tartom felsorolni mindazon okokat, melyek egy ily lap létjogát nyilvánvalóvá teszik, érzi azokat városunk és megyénk minden művelt gondolkozású polgára, minek következtében kijelentjük, hogy egy ily lap fentartására nem az írói vágy mulékony ingere, hanem a közérdek feltétlen szolgálata, a közműveltség ápolása, s a magyar nemzetiség érdekeinek megóvása iránt való, erős hajlam ösztönözték városunknak és megyénknek jövőjét szívükön hordozó néhány oly férfit, kik egy hivatásának megfelelő lap szerkesztésére odaadó munkásságukat ígérték.

Ez ígértől magamra vállaltam a „Gömör-Kishont“ szerkesztését — s nem annyira a magam erejében bízva, mint inkább a lap eddigi és újabb munkatársainak jóakarására támaszkodva, hiszem, hogy feladatunknak megfelelhetek.

Midőn tehát az új „Gömör-Kishont“ részére megyénk művelt közönségének nagybecsű támogatását kérem, nem mulaszthatom el kijelenteni, hogy

a jövőre általam szerkesztett lap sorsát szívesen hordva, arra fogok törekedni, hogy a „Gömör-Kishont“ a társadalomban felmerülő minden eszmének hű kifejezője és őre legyen.

E célom elérésére jeles munkatársak támogatását sikerült megnyernem, kiknek működését olvasóközönségünk bizonyára rokonszenvesen fogadja, annyival is inkább, hogy e munkatársak között oly egyéneket is szerencsés vagyok fölemlíthetni, kik az irodalom terén szélesebb körű munkásságot fejtvé ki, megyénk határain túl is kivívták a művelt közönség elismerését.

A „Gömör-Kishont“ jelszava: mindent a közjó előmozdítására! s e célból hasábjai nyitva állanak bármely általános érdekű eszmecserére, önkényt értve, hogy a közügyek mellett kellő tért fogunk szentelni a tudományos és szépirodalmi törekvéseknek is.

Munkatársaink sorából legyen szabad felemlíteni: Bodor Istvánt, Fülöp Áront az „Ellák“ szerzőjét, Gergely Károlyt Anakreon és Horatius elismert tekintélyű fordítóját, György Aladárt a kitünő statisztikust, Jakab Odónt a fiatal költői nemzedék egyik legjelesebb tagját, Lőrinczy Györgyöt, Sárkány Imrét, Szabó Józsefet, és Vozáry Gyulát.

Törekvésünknek azonban csak úgy lehet sikere, ha vállalkozásunkat a m. t. közönség támogatja. E támogatásra annál nagyobb szükségünk van, mentől sikeresebben akarjuk a közönség érdekeit szolgálani. Azon tiszteletteljes kéréssel boesájuk tehát a mélyen tisztelt közönség körébe felhívásunkat, hogy városunknak és megyénknek mindazon művelt gondolkozású polgárai, kik lapunknak mint a magyar nemzetiség és közműveltség egyik legfontosabb tényezőjének fentartását — városunk és megyénk jövőjének érdekében is — szükségesnek

tartják, azt előfizetéseik által támogatni szíveskedjenek.

Az előfizetés feltételei az eddigiek.

Rimaszombat, 1887. december 24-én.

Dr. Veres Samu, főgymn. tanár.

E szerény lapok szerkesztésére — mintegy másfél évvel ezelőtt — kényszerűségből és ideiglenesen vállalkoztam; azon remény bízattott, hogy művelt közönségünk végre is belátva egy céljának teljesen megfelelő helyi lap szükségét, nem vonja meg attól szellemi és anyagi támogatását sem.

E remény teljesítésében bízva, nagy áldozattal bár, föntartottam a helyi sajtó e közlönyét, hogy vele szolgálatot tegyek a közönségnek.

Működésemet — a multban — nem kísérté fényes eredmény, de azt hiszem, hogy — az adott viszonyok közt — tölem telhetőleg hiven teljesítem köteleességemet.

Rám nézve e tudat annál megnyugtatóbb, mert ime közönségünk több jelese egyesült a végett, hogy a „Gömör-Kishont“ a közvéleménynek minden tekintetben hű kifejezője, a közjó érdekeinek szakavatott, független szószólója, védője legyen.

Erre vártam; — reményeim e része teljesült; — kitartásom ohajtott erkölcsi sikerre vezetett, s én átadhatom szerkesztői tollamat annak, ki eléggé erős és hivatott arra, hogy e lapot a mai kor igényeinek színvonalára emelje.

Midőn ezek után lapunk szerkesztésétől visszalepek, igen kedves köteleességemnek tartom, hogy őszinte köszönetet mondjak egy a t. közönség irányomban tanusított jóindulatáért, mint azon támogatásáért, melyben munkatársaim csekélységemet részesíteni szíveskedtek.

Legyen szabad végül e vállalatot a közönség pártolásába újabban és tiszteletteljesen ajánlanom.

Rimaszombatban, 1887. december 24-én.

Rábely Miklós, a „G.-K.“ kiadója.

T Á R C Z A.**Szüleim sírhalmánál.**

A nap lemenőben . . . Csendes temetőben
Susog a fa lombja,
Az est zsolozsmája, — lelke hurját járja
S kis kereszthez vonja.
E kereszt tövébe, esendes, néma éjbe
Beh sokszor borultam!
Csillagos egekre — sirtam fel epedve,
Vigaszért koldultam.
Leborultam térdre, átöletem féltve,
Könnyekkel fűrösztem . . .
S édes önsalással esüggtem, — zokogással
Anyám sírkeresztjén . . .
S mi a csermely — vadnak, — napsugár a rabnak,
Fű, — virágnak harmat,
Fáradtnak az este: már-már visszaesdte
Szűm az enyhét,
Édes esendét,
Reményt és nyugalmat . . .
S most? — mint a nőkebel — kettős halmot emel
Egy torró szív felett:
Kettős a sír halma, — kettős a síralma
Bánatos szívemnek! . . .

— Kis keresztnek halma, — van-e lenn nyugalma
Az édes szüleknek?
Vagy — ott lenn a porban, — gyötrőbb fájdalomban,
Gyötrőbb kínban égnek?
Földi édenéből, — kis család öléből
Kit „ide“ ragadtál,
Mosolygó rózsákért, szeretet esókjáért
Neki hajh! mit adtál?
Kebled, — mely oly sötét — nyirkos, bús börtönét
Mért zárta reájuk?
Penész szerte osztja, testükről lefosztja
Drága szép ruhájuk!
Szívük lenn a porba újra összeforrva
Mért rabja bús éjnek?
Hű kéz ha nem védi, — kebled réme tépi, —
Ragja ronda féreg!
Oh! nyisd meg kebeled — s e drága kincseket
Adjad vissza nekem! . . .

Nem a bús enyészet lesz itt osztályrészek, —
De viruló éden! . . .
Vagy . . . boesáss hozzájuk! . . ha lány karjok át fog
Szívem sebe heged, —
S édes — forró esókkal — két lány, altató dal
Fájó keblem felett . . .
Eo so hajtok hozzád, míg mások átkozzák
A sirt, — a keresztet . . .
S hideg, fagyos kebled csak annak nem enged
Ki a boldogságból,
Földi mennyországból
Annyit! — annyit vesztett!
Lám, a fűszál, virág egy esdő szót sejt ad
S szívükbe szíverét
Csendes néma éjen leboesátja mélyen
S ott szítt illat éddel
Üde életével
Mosolyogva int feléd
Lám, a harmat gyöngye nem hull le könyörgve
Hozzad, s utat talál . . .
Es a virág szárán, és a gyökér szálán
Keblök re fut alá . . .
S mit kezded nem oldhat, — gyöngy a gyöngybe olvad,
Harmatgyöngy, — szeretet . . .
S tündökölve kel fel, ragyog be báj fényvel
Fű, — virágkelyheket,
Lám, a kis madárka nem esd óraszámra . . .
Ha felkél a hajnal,
Ha leszáll az este: a kis sírkeresztre
Száll bánatos dallal.
Kesergő szerelmét esendesen kisírja,
Bánatát, gyötrélmét dalban ide írja . . .
Dalol az anyának: hervadó rózsákról, . . .
Az édes apának: letűnt boldogságról . . .
S két szerető szívvel egyesül dalában
S megtanul szeretni,
Még ott sem feledni
A hol bús enyészet, a hol gyász, halál van.
Még a féregnek is szabad utja van be
Abba a te sötét, rideg kebeledbe . . .
S a fű gyökét
Virág szívét
Mit előle senki se véd
Széjjel rág és örli szét.
Csak én vagyok-e hát

Kárhóztatva arra,
Hogy fájó könnyeket
A sárgult avarra
Hullassak bár özönt,
Sírjam ki bár lelke
Ne lehessen öket
Többé megölelnem?!
Csak én esdekeljek,
Kezem összetéve
Mint egy Isten előtt
Hulljak porba, térdre? . . .
Ajkamon a szó
Fuljon zokogásba.
Lelkem öltözzék fel
Ejsztét palástba,
Vérező tövis közt
Roskadjak le oda,
A hol szív és lélek
Elhalva beszélnek:
„Oh! te sötét kereszt!
Oh! te bus Golgota!“ . . .
Egő fájdalomban
Fenyegessek kérjek, . . .
Örökké esalódjam . . .
Örökké reméljek?!
S te, mint a kincsörző sárkány, rut szörnyeteg,
Fájdalomra, könyre
Zugjad menydörögve:
— Nem szabad! nem lehet! . . .
— No hát, ha nem lehet:
Légy te is átkozott,
Az is, aki hozzád
Csak egyszer is esdett,
Ölelve keresztet
Sirt és imádkozott! . . .
Fű ne nőjön rajtad, ne hulljon rád harmat,
Ne védjen lombos ág,
Szellő se regéljen, napsugár se érjen . . .
Ne láss himes virányt, ne halld a csalogányt
S bűvös bájos dalát! —
— Csitt háborgó lélek! . . az Istent nem féled
Hogy átkozódni mersz?
Vagy a bu keservre, melylyel meg vagy verve,
Atkóban enyhét lész?
Igaz, keblem sötét, de a bus éj kódét

Az egész nép öröminnepén.

Itt vagy ismét karácsony, legkedvesebb, leg-háziasabb, legtöbb örömet szerző ünnepe a keresztyén világnak. A vallás, mely az év többi részében leginkább csak a templomokban nyer ünnepélyes kifejezést, az Isten országát és annak igazságát szívesen keresők mindjobban fogyó kiesiny serege buzgólkodásában, ilyenkor kilép a csendes falak közül a zajongó világba, felkeresi a palotákat és a kunyhókat, és kézzelfoghatólag jelképezi az első karácsony által hozott örömeiket, karácsonyfát állít azok számára, akik még koruknál fogva képtelenek lelki szemekkel örvendezni a karácsonyjé látományaiban, ráaggatja a kis Jézus hozományait s meggyújtja a csillagokat jelképező apró gyertyácskákat és ezek varázslata által előre eljegyzti a Jézusnak a romlatlan gyermeki lelkeket, titkos sejtelmet ébreszt bennök egy magasabb világ felől, melyről nem tudnak maguknak számot adni, de a melyben benne élnek igazán, odaadással, — úgy, hogy senki sem vonhatja kétségbe, hogy csakugyan övék a menyneknek országa.

Igen szép dolog az, ha a karácsonyünnep a családból indul ki, csak hogy a folytatásának a templomban kellene lenni; pedig ha szétváltunk magunk körül, azt az elszomorító dolgot tapasztaljuk, hogy igen sok családra nézve az ünnep egész jelentősége a karácsonyfa külsőségeiben határozódik, megelégszenek ama földi angyalok vidám mosolyával, kik élénk zajt ütnek körülök a gyermekszobában — de nem tájrák fel szívöket ama — csak lelkileg élvezhető — örömek előtt, a melyek Jézusból áradnak szét az egész világra, s a mely örömek hirdetésére vannak építve a keresztyén-templomok. Ott a templomokban is állítanak pedig karácsonyfát minden esztendőben az érezni és eszmélődni szerető emberek számára. A karácsonyfa a szószék, a világító gyertyácskák az isteni szikrák, a felaggatott ajándékok a keresztyénség örök elvülhetlen igazságai, melyeket Jézus hozott a földre, hogy megtermékenyítse általuk az emberiség szellemi életét, s a melyek egész fényök és melegségükben világítatnak meg ilyenkor a gyülekezetekben. Megzendül az angyali ének a kegyesek ajkain, előjönnek a pásztorok, a nép egyszerű gyermekei, hogy dicsőítsék Istent, a ki oly nagy dolgokat eszelekedet a föld poraiban vergődő emberrel, a ki egy új világtörténelmet nyitott Jézus által, felhozva az emberiség egére az életnek ama fényes csillagát, a mely örök időkre bevilágítja az igazi műveltség útját, a melynek fényénél az ember Istenben egy szerető atyát, magában egy halhatatlanságra hívott istengyermekeket lát; az ég nincs mérhetetlen távol-ságban a földtől, hanem ezt minden ponton fedezni látszik. E csillag fényénél jutott az ember tudatára önmagának, jogainak és kötelességeinek; nyílt szemekkel látta helyét a családban, az államban, a társadalomban; nyílt szemekkel látta azt a végtelen szeretetet és kegyelmet, a mely Istennek lénye-

gét képezi, de látta egyszersmind az utat is, a mely az üdvösség eme szentélyébe vezet.

Ezt a karácsonyfát, a melynek árnyékában az emberiség nagykoruvá lett s a melyről táplálkozik ma is öntudatlanul és önkénytelenül, a melynek gyertyalángját senki ki nem olthatja, arany gyümölcseit le nem szakathatja — ma már mind kevesebben keresik. Hiába zendül meg az angyal szava karácsony reggelén: „ime hirdetek nektek nagy örömet, mely az egész népek nagy örömeire lesz”, kevesen hallják meg, s még kevesebben tulajdonitanak fontosságot neki. Az emberiség, úgy látszik, ma már másra éhezik és nem a Jézus tudományára, pedig csak egy a szükséges dolog ma is, egy a boldogság feltétele ma is. A keresztyén vallás ma már Ezsaiás ama jelentéktelen folyóvizéhez hasonlít, a melyet elkerülnek, vagy nem szívesen keresnek fel az emberek, de a kik megfürödnek annak habjaiban, azok mindig megelégedve futják pályájukat, s érzik, hogy az örök élet már e földön az övék lett, azok mindig többre becsülik a lelki javakat a földi javaknál s szellemi életárukat felül-ről egészítik ki. Mert a keresztyénség jelszava ma is az, a mi a bethlehemi éjszakán volt: „dicsőség magasságban Istennek, békeesség e földön és az emberekhez jóakarattal.”

És különösen az fáj a vallás szolgálóinak, hogy azok idegenkednek leginkább a templomtól, a kiknek sok adatott és ép azért sok is kívántatik tőlök, a kik leginkább képesek átérzeni a keresztyénség lényegét, jelentőségét, a kik tisztában vannak azon erővel és áldásokkal, a melyeket Jézus vallása magában hordoz. Az fáj, hogy azok nem hozzák el az aranyat, tömjént és mirhát a Krisztus bölcső-jéhez, a kiknek elsőnek kellene lenniök a tisztelet megadásában — a „bölcsök”, a gazdagok, az előkelők. A sötét éjszaka szegény pásztorai csak elfindulnak az angyal szava után, de a kiknek felette a csillag már teljes fényében ragyog, a kik tehát már tisztán látják az Isten országa szép, kies mezejét — azok elmaradnak, félre húzódnak. Pedig ők is a Jézus nevére lettek megkeresztelve, ölébe lettek helyezve mindjárt a világba lépésök első óráiban.

Nem jerimiádot akarok mondani e szomorú jelenség felett, mert tisztán áll előttem, hogy a valóság állani fog, annak szükségét semmi ki nem írhatja a kebelből; tisztán áll előttem, hogy egyesek templomkerülése nem fogja megingathatni a keresztyénség közsziklára helyezett épületét. Soha sem volt és soha sem lesz, hogy a keresztyén egyház egész hadserege egy lábíg ott legyen mindig a zászló alatt. Maradiak már a Pál apostol és a reformáció idejében is voltak. Engem csak az a tekintet bír e kérdés feszegetésére, hogy az erkölcsi következményeket könnyen lehet vonni az előkelők, műveltek templomkerüléséből. Hogy a társadalom hangadóí, oszlopemberei oly ritkán láthatók a templomban, ebből minden erőszakos magyarázat nélkül azt következteti az egyszerűbb ember: ez bizonyo-

san azért történik, mert már őket az ott nyújtott lelki táplálék ki nem elégíti, a mit ott hirdetnek, az bizonyosan csak nekünk szegény embereknek való. Igen, de hát, ha nekik más mérték kell, mint nekünk, akkor az, a mi nekünk nyújtatik, csak ámitás, csak maszlag, mely eltompítani kívánja bennünk a természeti embert. Ha rájok nézve, a kik sokat kaptak Istentől, nem életszükség az Isten iránti hála ünnepélyes kifejezése, hogy lehetne az rájuk nézve, a kik keveset vagy épen semmit sem kaptunk? És így következik aztán, hogy a bölcsök után a pásztorok is elmaradnak a templomtól, mert hiába, míg emberek vagyunk, az erkölcsi ráhatás alól nem vonhatjuk ki magunkat.

Távol legyen, mintha én a műveltek és előkelők vallásos érzékének létezését akarnám kétség-vonni, sőt szívesen elismerem, hogy sokan vannak, a kik a Jézuséi, a nélkül, hogy tudnák ők magok és tudná a világ, de viszont nem zárkozhatik el senki amaz igazság elől, hogy nem elég csupán a házi isteni tisztelet, hanem szükségünk van a templomra is, hogy ott átbocsássuk lelkünkön az együttességből fejlődő buzgóság ama villanyfolyamát, melyet sehol egyebütt érezni nem lehet, de meg mi nemcsak a magunk, hanem a mások üdvéért is felelősek vagyunk, és ha látjuk azt, hogy a mi gyengébb társunknak a mi jó példaadásunkra szüksége van, keresztyénellenes dolog, ha nem világítanánk úgy, hogy mások is lássák a mi világosságunkat. Megjövendelhetjük előre, anélkül, hogy próféták volnánk, hogy a nagyok eme mulasztása keservesen fogja magát megboszolni a társadalom ama rétegeiben, a melyeket eddig a Krisztus igéje tartott vissza a socialismus, communismus, nihilismus, anarchismus és mindenféle ismus rettenetes kitéréséitől, a Krisztus igéje, a mely a lelket vette ápolás alá, de figyelmen kívül hagyta a testet, az anyagot, a mely azt mondta hiveinek; elég tudnunk azt, hogy mi lélekben egyenlők, testvérek, Istennek fiai, Jézus országának örökösei vagyunk; a vagyont, az anyagot ne bántsátok, hiszen mit használ valakinek, ha az egész világot megnyerné is, ha lelkében kárt vall; a Krisztus igéje soha sem állott a földosztók és vagyoni egyenlőséget predikáló oldala mellé. Természetes azonban, hogy az Isten ige tekintélyével annak fékező ereje is alább szállott, és mennél kevésbé látogatják azt a forumot, hol az ígét hirdetik, annál látogatottabbak az oly egyletek, melyek gyilkot adnak a szegény ember kezébe sorsot vetnek rá, hogy seperjen el a földszinéről mindenkit, a ki nála egy fejjel magasabb. Ha egy félvilág azt mondaná is, hogy erkölcs valás nélkül is lehet, én még akkor is azt fogom állítani, hogy mint a eseesemő édes anyai emelő nélkül, úgy az erkölcs is vallás nélkül nagykoruvá nem lehet.

Nem vagyok vén ember, pessimista sem vagyok, a ki a jelennel szemben a multat dicsőítsem, de azt kénytelen vagyok kijelenteni, hogy ezelőtt 25—30 évvel más világ volt még a templomokban

Enyhíti nyugalom . . .
 Kit szenvedés gyötört, s vágyta a sirgödört
 Álomba rengeti,
 Örzi, melengeti
 Lány karom — padmalom . . .
 Drága kincsek öre, — így véli a döre! —
 Csak az élet lehet
 A legdrágább gyöngyre hull keblem göröngye
 S erősebb védfalat
 Mint keresztet alatt
 Van, ki sem vethetett!
 A szerető szív itt nincs halva, csak pihen;
 Mint a harmatgyöngye virág kelyhiben
 Míg felkél a hajnal:
 A széthullt porokban a szív újra dobban,
 A szendergő élet
 Új öröme ébred,
 S nem küzd földi jajjal! . . .
 Csitt! háborgó lélek alszik itt az élet . . .
 Nyugalmat ne zavard! hagyd a sárgult avart
 Hullani fölébe . . .
 Higgy, szeres és remélj! . . . sir, — haláltól ne félj . . .
 Es kedvesed felett
 — Ki vigaszt hintegtet —
 Ört áll — míg fölébred! —
 Oh! ha édes itt az álom,
 Rengesd, olvasd lány párnákon! . . .
 Zengd madárka az édes dalt:
 „A ki alszik, — az meg nem halt!”
 Szellő hints lány falevelet
 Míg eljő a szép kikelet! . . .
 Lelkem! te meg borulj rája
 Kedveseid sirhalmára . . .
 Hintsd rá szerelmed virágait,
 Hintsd reményed zöld ágait . . .
 Sűgd esendesen, — sűgd el halkán:
 „Nem bírok a fájdalommal!
 A sirban is sirva áldom,
 Ólélekre vissza várom!”
 Csókdósd forró,
 Óleljed át
 — Mint a repkény —
 Hévvél, — gyengén
 A bús fejfát:

Boldogságom letört ágát! . . .
 Szenevedésim keresztifjút! . . .
 * * *
 A nap lehnyt régen . . . Temető csendjében
 A szív alig dobban . . .
 Az én fájó lelkem zokog a keresztben
 Szeretted felett . . . hozzájok vágy! . . . eped, . . .
 Hol a bú elpihen, . . . hol nem fáj semmi sem . . .
 Edes nyugalom van! . . .
 Kemény Lajos.

Lenkey Zsigmond életrajza.

A gömöri ref. egyházmegye, f. 1887. évben Giczén tartott közgyűlésében alólított indítványára kimondván, hogy az utóok haláljára magát méltóvá tett ime e réz porló derék megyebeli pap sirjára emlékkő állíttassék, idején és helyén látom közze tenni életrajzát, a mint következik:

Lenkey Zsigmond született Zádortalan 1795. január 15. ösmagyar nemes családból, mely a haza és egyháznak több jeles embert adott. Atyja Lenkey József, anyja Dapsy Mária volt. Tanulói pályáját szülőföldjén kezdte, Miskolcra folytatta, Szarospatakon végezte be. — E korból csak annyit találtam megírva felőle, hogy a főiskolában mint „recens.” azaz a miskolci gymnasiumból jött új tag 1812-ben „subscribált,” irt alá az akadémiai törvényeknek, s ott 70 tanulóts között tanárai idő folytán a 26-ik helyre sorolták. — Azt teszi ez, hogy nem volt ragyogó tehetség, lángész; — hanem középszerű, kötelességét pontosan teljesítő jó tanuló, — rendkívül szelid, magas barna ember, szobatudóságra hajló, igen nagy, magába zárkózott szorgalommal. — 1829. elején találkozunk vele mint már bejeli rendes pappal. Az országhírű Terhes Sámuel Kassára mentelével, üresedésbe jött pelsüzi ref. egyház, ekkor tisztelte meg őt bizodalmaival, — meghívta rendes papjának, — bizony nem valami nagy lelkesedéssel, — miután már előbb két esztendei hányattatások közt négy első rangú lelkész — Kérészy, Katona, Kajári és Balogh Sámuel-től kaptak elutasító választ a meghívásra. — Lenkey Zsigmond szerénysége, alázatossága nem látott maga ellen való sérelmet ebben a dologban, hanem mély háladatossággal az Isten atyai jósága, a megye bölcs intézkedése és az őt megtisztelt gyülekezet iránt, elfogadta az állomást. Es ez lett mind a két félre áldás, boldogság. Az igazi papnak termelt, nemes,

jó lelket hamar megszerette egyháza és városa, látván és tapasztalván, hogy az hű a rábizottakban, fáradhatatlan a reá nézett kötelességek teljesítésében, s a közjó szolgálatában. — Az egyházmegye is felismerte benne szolgálatra kész, jó akaratú tagját, megtevév őt előbb aljegyzőjének, nemsokára megtette főjegyzőjének, végre tanácsbírájának. Es az igénytelen ember népszerűsége nagy sebesen annyira emelkedett, hogy különösen 1853-tól, mikor a hatalmas esperes Batory István meghalt, az ennek helyére elválasztott Dapsy Józseffel, most is élő jelesünk Dapsy Vilmos nagy tudományu atyjával, úgyis mint anyai ágon testvér-atyafiak, leginkább ők intézték az egyházmegye dolgait, nemcsak de a Gömörvármegye ügyeire is nagy befolyással voltak. Mert az akkor döntő szerepet vitt köznemesség, mint kebelökből kiemelkedett tősgyökeres megyebeli nemesekre, hallgatott rájuk, mint prófétákra. Különösen is, mivel hogy még akkor Pelsőcz volt Gömörmegye kedvelt székhelye, leginkább itt tartattak a hetedhet országra szóló gyűlések, — liberális és konzervatív, Dráskőczy és Abaffi pártok közötti küzdelmek, restaurációk, követválasztások, instellációk, éveken át a pelsüzi ref. parokhia volt az egyik állandó tanya, a hova főleg a szárazvölgyiek úgy jöttek, mint haza.

Azonban a galamblekü tudós papot ez, a zajos élet sem vette ki sodrából. Két szobácskaja lévén, az első rendezés lakkhely. háló és ebédlőjét odaadta vendégeinek — az egész portával, maga pedig mikor csak tehetette, bevonult pince-szerű, sötét, hideg oldalszobájába — muzeumába, olvasott, irt, dolgozott szüntelen. Hihetetlennek látszott, még is igaz, hogy a külső szerénység, a gyávasággal határosnak vélt jámborság, igénytelenség mellett, mi igen magas fokú ambició, nagy-ravagás dagasztotta mellét. — A mit ohajtott, a mire törekedett, nem volt kevesebb, mint püspökség és tudóstársasági tagság. Es minden hihetőséggel el is érte volna, mind a kettőt, ha életben marad. Nem érte el, mert a kora halál bevágta útját e földön.

Már volt említve, hogy élt-halt hivatalért. Száz számarra maradt sajátkezűleg irt, s nagy részben maga által készített egyházi beszéde, — predikálván mindig könyv nélkül, hívőkkel többnyire teli templomban.

Egyháza és saját vagyonosságára is jó sikerrel törekedett. Mégis, kivált utolsó éveiben, két legfőbb ezélt tűzött maga elé:

Magyar protestans anyaszentegyházunk történetét akarta megírni. Kezdte az egyes egyházakoa, úgy felfelé a gö-

is. Tömve volt minden szék, sokan állni voltak kénytelenek s a templomlátogatásban az urak voltak az elsők. Nem maradok messze az igazságtól, ha a viszonyok eme változását a mai nemzedék hiányos theologiai ismeretében keresem. A régi publikansok együtt hallgatták a hittant, a protestáns főiskolákban a theologusokkal, tehát teljesen ismert volt előttük a mező, ma azonban, midőn a világi és egyházi pályákra készülők az érettségi vizsga után soha sem találkoznak és egyik a másik kerítésén csak ritkán nézhet be, nem csoda, ha a világiak kevésbé érdeklődnek az Isten országa iránt. Van azonban része e dologban azon balhiedelemnek is, mintha a dogmatika képtelen volna a korral való haladásra, s ott állana ma is, a hová azt a 16-ik század helyezte, pedig ma már új szellem lengi át a theologia bérczeit, új ég és új föld nyílt meg a tudomány vizsgálódásai előtt, hol oly kedves dolog lakni az emberi lelkeknek. A keresztyénség őskorszakának láthatása teljesen tisztázva van, a köd eloszlott és új világosság árad az igazságot szomjuhozók elé. A theologia oly nemes harczot vívott a keresztyénség örök, elévülhetlen lényege megmentése érdekében, hogy ezért az emberiség örök hálájára érdemes, visszahelyezte a vallást ama krisztusi alapra, hol nem lehet feltenni, hogy megingathatása valaha akár a természet-tudományok bármely fejlődése, akár a materiális bölcselet bármely hóbortja. Ime erről nem tudnak semmit azok, a kik a templomon kívül maradnak, pedig hát ott ma már feltisztult világnézet szellője lengedez, melynek lehellelte egyformán kielégítheti a tudóst és a tudatlant, a gazdagot és a szegényt.

A templomok üresen maradása, bár megengedem, hogy határozó befolyással van az a körülmény is, miszerint a megélhetés gondja manapság igénybe veszi az ember egész erejét és nem sok ideje marad a lelki kincsek gyűjtésére; azt is elhiszem, hogy a mind nagyobb tért hódító sajtó által nyújtott szellemi élvezet meglehetősen ellensúlyozza az Isten háza iránti érdeklődést; végül még azt is elfogadom, hogy a fenálló alkotmányos élet keretében a minden irányban való szabad mozgás biztosítva lévén, a lelkek nem érzik szükségét hogy a valláshoz, mint mentő horgonyhoz folyamodjanak, mint az elnyomás korszakában, de mindezek mellett is teljes meggyőződéssel vallom, hogy az előkelők közönyössége legelső helyen oka a templomok ürességének, s ha ezek felfogva társadalmi állásuk fontosságát és kötelességeit, ismét visszatérnek a templomokba, utánnuk a nagy tömeg is szívesen fog indulni a Krisztus bölcsőjéhez.

A legkevesebb, a mit egy művelt, előkelő embertől megvárni lehet, a jó példaadás, mint minden téren, ugy a templomlátogatásban is. Indítsa erre az érdekelteket ez ünnep kedves emléke s az az elragadó öröm, mely karácsonestjén a gyermekek arcán nyer ünnepélyes kifejezést — hogy gyülekezzenek a Krisztus zászlója alá az ő egész népe, s

mőri ref. egyházmegye és a Tiszáninneni ref. egyházkerület történetét. Gyűjtött is sokat, buvárkodott az egyházkerület és megye levéltárában. Nagy kár érte, hogy jó formán a munka kezdetén dőlt ki. Abból is sok elveszett, a mit így összeirt. — Mert nőtlennél élén és halván, vagyonának nagy részét örökölt testvértatyjainak — bankjegyeket kerestek minden egyes könyvében, s ezért az egész, ezernyi darabból állott könyvtárát Zsidorfalva átvitték. Ott aztán az egyházi történetet kiválólag szeretett derék, tudós ügyvéd és megyei tisztviselő testvértatyafi Dapsy Pál ur befolyásával, annak ami volt, mondhatni csak töredéke került vissza, vétel utján alólirotthoz.

A másik főczél: az akkoriban keletkezett Tudóstársaság korszorujának elnyerhetése. Itt már az első próbára szép sikert vívott ki. Ennek története következő: — Az 1837. évben, az ő készültségéhez illő, s kedve szerint való nyelvtani pályakérdésül a M. T. Társaság ezt tüzte ki: „Melyek a két hazában és hajdani magyar tartományokban — részint fentlevő, részint régi emlékekben találtak azon magyar hangzatu helyesírásai és családnevek, melyeknek eredeti jelentését bizonyossággal, vagy legalább hihetőséggel meghatározhatni,“ jutalmul a diadalmas pályázónak ezüst billikomban 100 arany volt felajánlva. Ugy reményeltte, hogy ő e kérdéssel megbír. Hozzálatott tehát . . . és a mint a tollat kezébe vette, feltette magában, s többek előtt ünnepélyesen ki is nyilatkozta, hogy: ha győz, a 100 aranyat a „gömöri ref. egyházmegyében levő és leendő pápnak és rektornak számára teszi le örök alapítványképen. Győzött! és adott szavát nagylelkűen beváltotta. Még a pályadíj sem érkezett, csak a bizonyos tudósítást kapta meg Schédel — később Toldi — Ferenc tudóstársasági titkárától: már 1839. decz. 4-én kelt levelében, magára nézve kötelezőleg megírta Dapsy József esperes urnak ajánlatát, s részben utasító akaratát, hogy mivel megadta Isten kérését: ő is örömet tartja szavát és mihelyest leérkezik a pénz, azonnal küldi. Alig pár nap múlva le is jött a pályadíj Rozsnyóra Schlosser ur kereskedésébe, alólirotat küldvén fel érte; — megható jelenet volt, midőn megbízása folytán felbontván a csomag, a szép ezüstbillikomból asztalára ömlött a 100 arany. Ott állott felette mint egy szent, könyörült szemmel s imára kulcsolt kézzel, megilletődve mondá: „Hála Istennek! kedves özvegyeim, árvaim, ezt tinektek szentelem! . . . hozzá sem nyulok . . . vigye kedves öcsém esperesünkhöz . . . Csak az fáj — folytatta elérzékenyülten — csak az fáj az örömben is, hogy gyone r-

egy szívvel lélekkel zengedeznek pásztorok és bölcsesek: „Dicsőség magasságban az Istennek!“

R. Gy.

Feleletül.

A „Gömör-Kishont“ hetilap 51-ik számában a gömöri ev. ref. egyházmegyét különöbben is érdeklő — Szabó József ur által írt cikk vége alkalmat ad nekem — mint a régebbi időkbeli élő öreg egyházi embernek — hogy azon cikkbe említett papválasztásra nézve lett kijelölés miatt. szerény szavamat felelelem.

Sok éve, hogy hajdan a Kassán tartott egyházkerületi gyűlésen a tudós Ferenczi János kassai pap, később esperes, indítatva érezte magát. — hogy a külföldi helyes szokás szerint — mi is gondoskodnánk, hogy öregebb papjainknak, kik mind magas tudományuk, mind fedhetetlen életük által többek felett tündökölnék, módot nyújtsunk az általuk megérdemelt jövedelmezőbb egyházakba való juthatásra. — En ezen nemes indítványt szívem mélyéből melegen pártolám, de ennél több akkor nem történt. Idők multával tudjuk, hogy az eszme testté vált, hozott törvényt. — Kérdést teszem fel azon cikk írója, hogy az ezen egyházmegyébe történt papválasztási kijelölés a törvények értelmében történt-e? Nem feszegetem az általam is olvasott törvényt, de hogy azon kijelölés, — boesánat, sérteni nem akarok — sem a Kassán hajdan előadott, sem később a hozott törvények által czélba vett magasztos elvnek méltó kifolyása, és így a czélba meg nem felelő az — szerintem — bizonyos és nem csudalom, ha a tudva levő egyházba kijelölt régi papok visszahúzódtak a kijelöléstől.

Bizony ily tapasztalatok eléggé felvilágosíthatják az illetőket, hogy a legszentebb czélból hozott bármely törvények hézagjait pótolni, azokat eredeti nemes czéljuk elérésére alkalmasokká, világosabbakká tenni szükséges.

Kelt Jánosiba, 1887. decz. 23.

Borbély László.

Az ujévi üdvözetek megváltása.

A „Gömörmegyei magyar közművelődési egyesület“ rimaszombati körének, — valamint a „Rimaszombati és vidéke nőegylet“ választmánya által kibocsátott ivre aláírtak, s ez uton kívánnak barátainknak s ismerőseiknek **boldog újévet**:

Borbély László, Brones István 2 frt, Badinyi Gyuláné Borsody Károlyné, özv. Csesznok Pálné, Hámos Aladárné szül. báró Vay Mariska, Holländer Lajos, Jaczko Pál, Kalla Mihály és neje, Kubinyi Andorné, Kubinyi Aladár, Kriston László, Lubik János, Molnár Lajos, Nagy Béla, Rábely Miklós és neje, Sárkány Imre, Singer L. és neje, Szabó Lajos és neje, Trajler Sámuel és neje, Vladár Endréné, Dr. Zsbery István 1—1 frt, Kondek József, Rakottyai D. és neje 60—60 kr., ifj. Csapó János és neje, Csillag Mór, Chlebovics József, Eva János, Piskalszky Endréné, Bunyai József és neje, Széplaky Pál, Szójka János, Szűgyi Zsigmond, Tóth Gusztáv, Tóth Péter és neje 50—50 kr., Bolkay Pál, Bíró Lászlóné, Fejes István és neje, Patay Jánosné, Soós Ferenczné 40—40 kr., Király Ferenc, id. Réthi Andrásné, Runyai Józsefné, Szabó István, Stolec Zsigmondné, Tóth István, Tóth József, Winter Adolf és neje 20—20 kr.

Hírek és vegyesek.

Közönségünkhöz. Lapunk mai számával 1887. — s egyuttal nyolczadik — évi folyamát bevégezte. A folyót 8 év alatt, meglehet sok oldalról kiesnyelt erővel de minden körülmények között őszinte buzgalommal igyekezett hivatásának megfelelni még akkor is, midőn ez a kiadónak nagy áldozatába került. — Olvasóink előtt bizonyára

mekem halva született . . . művemét kinyomtatásra méltónak nem itélték . . . De feltámasztam . . . újra átdolgozom . . . sőt többet is akart . . . Hanvára küldött levele végén ezt is mondja: „az egyháztörténetek összeszedésében, megírásában e szent czélem hátráltatott. De ezen magamra vállalt kötelességemet is, ha Isten segít, lerovom.“ Es fokozott buzgósággal dőlt a munkának éjjel-nappal zaklatván magát. Ez siettetted végét. A csak 45 éves férfit sorvadás támadta meg, hirtelen megvénült, összetört. Es bár nem hitte, hogy baja vesélyes, mind a végig biztatta magát, reményelt, tervezett: 1840. máj. 24-én bevégezte földi pályáját. Irodalmi művei halva maradtak. Özvegyet és árvát nem hagyott, de a gömöri ref. egyházmegyében élő és élendő pápi és tanítói özvegyek és árvák áldják emlékezetét. Mert a 100 arany Hanvára bevitetvén, Dapsy József ez összeget az ő általa rendezett „gömöri ref. pápi s tanítói özvegyárvatár“ első szögletkövévé tette le melyet aztán az akkor élők egyetemesen felkarolván — Istenem! ma alig ketten hármán élünk még ezek közül — — virágzó intézette fejlesztettek, mely azóta legjobbaink folytonos áldozatkész-ege s pártolása mellett, új hajtásokkal erősödve állandóan törülgeti a könnyeket, s nemes feladatát híven teljesíti.

Ime ez Lenkey Zsigmondnak élve született s reméljük halhatatlan gyermeke, s drága vérén szerzett alapítványa, melylyel a kegyeletes utódoktól kiérdemelte, hogy halálának közelgő félszázados évfordulója alkalmából, bemo hosult, bár gondos felügyelés alatt levő sírját, egy kis emlékkövel jelöljék meg, a legtisztább forrásból, az érdeklettek önkényes adományaiból. — Tett ő sok jót más téren is, melyek csak a mindentudó könyvébe van bejegyezve. De még is van egy, a minek emlékezete köztünk nem maradt el. A sárospataki főiskolában 200 forintot alapított, melynek kamatját ösztöndíjjal most és jövőre is kapja egy szegény jó tanuló.

Legyen közöttünk áldott emléke! s nemes példája hasson buzdítólag az élőkre! Legyen ez a kegyeletes levél is hálás elismerése érdemének, egyik fentartója tiszteletes szép nevének!

Pelsőcz, 1887. december 15.

Szentpétery Sámuel, ref. lelkész.

ismeretesek a nehézségek, melyekkel — ugyszólvá — folytonosan küzdenünk kellett, valamint az eredmény is, melyet elérnünk sikerült. Az erkölcsi eredményt mérlegelni nem akarjuk; e felett ítéljen a közönség; de az anyagi veszteség teljes súlyával nehezedik reánk annyira, hogy e lapok további fentartását a legközelebbi évnegyeden túl, csak az esetre helyezhetjük kihatásba, ha a közönség részéről az eddigmél nagyobb számú előfizetéssel, s az előfizetések hátralékban maradt — fájdalom! — tetemes összegének be-küldésével támogattnék. Azon örvendetes változás, mely e lapok szerkesztésére nézve beállott, biztosítékot nyújt az iránt, hogy e közöny megfelelő a hozzá fűzött várakozásnak: a közönség igényeinek, — de viszont jogot ad ama reményre is, hogy a tartalmilag magasabb színvonalra emelt lapot a közönség is megfelelő anyagi támogatásban részesítendő, annál inkább, mert talán senki sem vonja kétségbe, hogy a megye székhelyén, még a mainál kedvezőbb viszonyok közt is, nélkülözhetlenül szükséges olyan lap, mely tért adjon a közügyek körüli tárgyilagossá eszmecserének. — E meggyőződés által vezetve határoztuk el magunkat a vállalat további fentartására. Ugyanazért, midőn olvasóinkat előfizetésük megújítására — s netalán hátralékaiknak kiadó-hivatalunkhoz mielőbb leendő szives beküldésére kérjük, egyuttal a tisztelt nagyközönség pártfogásába ajánljuk e lapokat, melyek előfizetési ára egy évnegyedre egy forint.

A „Gömör-Kishont“ kiadó hivatala.

Áthelyezés. Megyénk főispánja Frank Ákos közgazgatási iktatót az alispáni hivatalból és Szabó Lajos irattárnokot az árvaszéktől, saját kérelmük folytán kölesőnösen áthelyezte.

Iparhatósági megbízottakul városunkban e hó 7-ik napján a következők lettek megválasztva: Bolkai Pál, id. Bodzási József, Benyo László, Eva János, Erdélyi János, Gees István, Hlozek János, Hollósy József, Horváth György, Jakovecz Alajos, Kalocsay Gyula, Konyha Géza, Kovács József (kocsigyártó), Lovniczki József, Miskolezi István, Rakottyai Lajos, Soós Ferencz (ács), Sarinai Ignác, Szabó József (mészáros), Varga Lajos.

Szabadalom. Hercz Zsigmond miskolezi fiatal, törekvő gyáros, egy gazdasági gépre szabadalom levelet nyert, még pedig az osztrák-magyar állam mindkét felének kormányától s mindkét területre szóló érvénnyel.

A megyei nyugdíj intézmény alapszabályai a belügyi kormány által jóváhagyatván, a folyó hó 16. napján tartott m. közgyűlés által tényleg életbe léptette ett, mihez képest az alispán már e hó 29-ik napján megtartandó közgyűlésre mindazokat, kik ez intézetnek tagjai lehetnek, meghívta a végett, hogy a kezelést ellenőrző választmányba saját kebelükből kiküldendő 4 rendes és 2 póttagot megválasszák

A jégpálya, melyet koresolyaegyletünk buzgó választmánya sietett az erősebb fagyok beálltával kellően berendezni, megnyitattott, hogy a közönségnek s különösen mindkét nemű fiataliságának tért nyújtsa a testedző s a mellett kedélyes szórakozásra. Ugy tudjuk, hogy a rendezőség — s talán ma is — jó zenéről fog gondoskodni, kellemessé tevén ez által a pálya látogatását azokra nézve is, kik jó meleg bundában inkább csak szemlélődni szeretnek. Az egylet még mindig elfogad jelentkező tagokat, mire felhívjuk különösen az ifjabb nemzedék figyelmét.

Elítélve. Az obudai pénzhamisító banda vezéré, a helybeli illetőségű nyombdász-fényképész, Herman István, a budapesti kir. törvényszék, a közelebbi mult héten „pénzhamisítás kísérletének büntetése“ ért két és fél évi fegyházra, s öt évi hivatalvesztésre ítélte, mi ellen az elítélt fellebbezett.

Csöd Blumenthál Lajos, helybeli kereskedő, s a fogyasztási adószedés jogának bérloje, egy nagyobb összegű „foglalási“ folytán e hó 17-ik napján fizetéképtelenségét bejelentette a törvényszékhez. — Tartozása — értesülésünk szerint 4000 forint, mellyel szemben cselekvő vagyona alig haladja meg az 1200 forintot. A város egy évi bérlet kövételését szatályszerű biztosíték fedezéi.

Danko Erneszt valóban kitünő zenekarát — mint halljuk — kiegészítette egy nagyon ügyes „klarinétos“-sal. Ez alkalmából Danko a következő sorok közlésére kért felminket: „Az a kitüntető pártolás, melyben e megye előkelői a jó zenét mindenba részesítették, s melyben megboldogult édes atyám — ugy szólvá — egész életén át részesült, kötelességemmel tette, hogy egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő zenekar élén, igyekkezzem felújítani, apólni a gömörmegyei s különösen a rimaszombati népzene régi hírnevét. Miután egy ilyen, a legkitünőbb erőkből álló tizenegy tagu zenekart szervezmem sikerült, melynek gondos vezetéséről a nagyérdemű közönséget biztosíthatom, tiszteletteljesen kérem, méltóztassék ezt beceses figyelmére méltatni s adandó alkalommal szolgálatát igénybe venni, mint olyan zenetársulatát, melynek tagjai ugy hangszerük kezelésében, mint külső megjelenésében — szerénységük mellett — kifogástalanok. — Mély tisztelettel alázatos szolgálja Danko Erneszt, zenekarvezető.“ Ez őszinte, keresetlen szavakhoz alig szükséges a mi ajánlásunk. Danko Ernesztet a mi közönségünk eléggé ismeri, sőt — ha nem csalódnak — becsüli is benne a jó muzsikust. — Részünkől nagyon örülünk, ha fenti sorokban is megtalálta hegedűjének ama hangját, mely állandóan lekötö a figyelmet.

Tűzoltó egyletünk parancsnoksága lemondott, s ezzel az egylet önkényes tagokból álló részének további működhetése is — hinni akarjuk azonban csak egyelőre — kérdésessé lett. — E lemondás, melynek híre igen kellemetlenül lepte meg városunk közönséget, — nagyon indokolt, mert végre is méltán sérthette a parancsnokság önrészes tagjait már csak ama közöny is, mely a po'garság e hó 18-ik napjára, épen a tűzoltó egylet fentartása ügyében összehívott népgyűléstől — általán vett — tartózkodásban nyilvánult. — Nem esoda, hogy ezzel esordultig től meg számunkra a keserű pohár, melyre minden nyilvános fellépésük alkalmával a kiesnyítés, guuy, sőt nem egyszer sértegetés mérgét öntötte a rozszakarat. Őszintén sajnálkozunk a parancsnokság ez elhatározása felett, sajnáljuk ezt főleg polgártársaink jó hírneve miatt, mely csakugyan érzékeny csorbát fog szenvedni az által, ha nem sikerülne e lemondás legrosszabb következményét, az önkényes tűzoltó egylet tán hosszú időre kiható végleges feloszlását s ezzel városunkban egy esetleg kitérhető nagy tűzvész pusztításait megakadályozni.

Árverési hirdetés.

9615/1887. — Gondnokolt **Bónis Lajos** tulajdonához tartozó esztől erdő fa- és kéreg-állománya legtöbbet igérés útján Rimaszombatban a megyei árvaszék tanácsstermében **1888-ik év január hó 9-ik napjának** délelőtti 10 óráján megtartandó nyilvános árverésen eladták. — Kiküldési ár 6000 frt és egyéb mellékkötelezettségek elvállalása. Bánatpénz 1000 frt. — Bővebb felvilágosítást ad **Tomcsányi László** gondnok Tornaalján, s a megyei árvaszék Rimaszombatban. A venni szándékozók ezennel meghívottnak. — Kelt Rimaszombatban, Gömör-kishont megye árvaszékénél, 1887. december 6-án. **Török, árvaszéki elnök.**

Nem pörönte 10 oldal.

Pártoktól és kormánytól egyaránt független közlöny.

A ma tíz év alatt, mely a Pesti Hirlap megalapítása óta eltelt, a magyar olvasóközönség rokonszenve évről-évre fokozódó mérvben fordult a lap felé, úgy hogy ma, — mikor a Pesti Hirlap immár tizedik évfolyamát éli, — kétségbe-onhatlanul a legkedveltebb és legelismertebb lap Magyarországon.

A hazai közönség e pártatlan bizalma és rokonszenve arról tanuskodik, hogy a Pesti Hirlap mindig híven megtartja azt az irányt melyet maga elé tűzött.

Független volt eddig s független marad ezután is minden irányban, pártoktól és kormánytól egyaránt.

Erő, öntudatos, magyar nemzeti politika, ez jelszava a Pesti Hirlapnak. Határozottan szembeáll mindazzal, ami e politikának útjában áll, de nyíltan helyesli, ha akár a kormány, akár bármelyik országos párt úgy jár el, a mint azt e politika érdekei követelik. Ez teszi lehetővé, hogy a Pesti Hirlap munkatársai közt különböző pártállású különböző publicisták szerepljenek. **E függetlenségben relik a lap ereje,** melynek fogva nemondható az igazat minden irányban, a kormánynak és az támogató többségnek ép úgy, mint az ellenének.

A Pesti Hirlap vezetői: **Antalffy Károly** (szerkesztő), **Horváth Gyula**, **Eötvös Károly**, **Török Kálmán**, **Schwarz Gyula**, **Sárosi Nándor** és **dr. Kenei Géza** írják.

Egyenlő dolgozataikkal gazdagítják a tárcát a következők is, melynek rendes munkatársai azok: **Mikszáth Kálmán** (Sárosi), **Agárdi Adolf** (Csieseri Páros), **Paál Lajos**, **Cláry Lajos**, **Jakab Elek**, **Kürtty Emil**, **Reviczky**

Gyula, Sebők Zsigmond, Strécsy Ferenc, Sziklay János, Sztefenyi Hugó stb. **Mikszáth Kálmán** ki a „Ház” folyóscájáról immár bejutott a honatyák közé, országos híre és kedveltsége kapott képviselőházi karcolataiban humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit — párttekinet nélkül.

Az élelken szerkesztett rendes rovatok vezetői: **Antalffy Károly** (országgyűlés és zene), **Luby Sándor** (napi hírek), **Sárosi Armin** (külpolitika), **Sch. it. el. József** (segéd-szerkesztő) stb. mindent elkövetnek hogy az olvasó közönség igényeit a legfokozottabb mérvben kielégítsék.

A szerkesztő-élet, mint iránytadó és igazgató lapvezető, **Lé. r. ády Károly** laptulajdonos-főszerkesztő áll kinek e téren negyedszázon át szerzett tapasztalatai garanciát nyújtanak arra nézve, hogy a Pesti Hirlap a lapok versejében kivított elsőrangú helyet mindig meg is fogja tartani.

Hazai és külföldi rendes tudósítók egész seregén kívül, kik — költségre való tekintet nélkül — minden nevezetesebb eseményről bő táviratokban értesítik a Pesti Hirlap közönségét a szerkesztőség külön tudósítót küld a szükséghez képest mindenhol (még az ország határain túl is), csak hogy közönségét első sorból láthassa el megvárható értesítésekkel.

A Pesti Hirlap színházi és hírvorát elvitathat arul leggazdagabb valarennvi lapo éi szert.

A külföldi ir dal m érdekesebb termékeit — regényekben, tar-rajzokban s beszélyekben — gonlosan megválasztva mutatja be. Nagy gondot fordít a Pesti Hirlap még a közönség köréől való panaszok s a

mindenki által szívesen olvasott szerkesztői üzenetek közlésére is.

S bár a legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfőt kivéve) két teljes ivet — 16 oldal — fölvgott állapotban ad az olvasó kezébe, külön kedvezményül hetenkint még egy zenemellékletet is kapnak a lap előfizetői, teljesen ingyen. Oly kedvezmény, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt közönségének.

Mind ezen kedvezmények dacára a Pesti Hirlap a legolozobb napilapnak méltán mondható, amennyiben havonkint csak 20 krral drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

A Pesti Hirlap előfizetési ára:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 " — "
Negyed évre . . . 3 " 50 "
Egy hóra . . . 1 " 20 "

Előfizetés — legelőszérűben postautalványval — a hó bármely napjától kezdve eszközölhető s az előfizetési pénzek a Pesti Hirlap kiadóhivatalába (Budapest, nádor-utca 7. sz.) küldendők.

Össze-év szítek kikerülése végett azonban csakis PESTI Hirlap irandó cím gyanánt.

Tisztelettel

a „Pesti Hirlap”

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Budapest, V., nádor-utca 7.

Levelező lapon nyilvánított óhajra a Pesti Hirlap kiadóhivatala a egy héti ingyen és bérmentve küldi a lapot mutatványul.

MAGÁN-HIRDETÉSEK.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 " — "
Negyed évre . . . 3 " 50 "
Egy hóra . . . 1 " 20 "
Egyes szám helyben 4 kr.
Vidéken 5 kr.
Százalék nem adatik.
Kiadóhivatal:
Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztési iroda:
Budapest, nádor-utca 7. sz., I. emel.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések
Kiadóhivatalban vétetnek fel. Rancziország részére pedig JOHN F. JONES & CO. Párisban, 31 bis, rue du Faubourg Montmartre.

szely Malvin, Molnár Lajosné, Fülep Bénéne, Kalla Mihályné, Holló Dénesné, öz. Gasko Károlyné, Kovács Zsuzsanna, Medveczky Sándorné, öz. Sütheő Józsefné, K. és Mézsiárosné 50—50 kr. összesen 48 frt. — Továbbá Farkas Ábrahámné minden árának egy kalásot, Nagy Ferencné egy kosár almát, Henyei Kálmánné ruhaneműt, Kemény Bertalonné gyümölcsöt, Liszka Józsefné eszma és ruhaneműt, Kalla Mihályné gyümölcsöt, Fejes Istvánné egy kosár almát, Raisz M. Emma diót, Máriaassy Lászlóné egy kosár almát, Bornemisza Lászlóné egy kosár almát adott. — Az ünnepélyen az árvák megvendégeltettek, mely alkalommal tiszt. Terhes Pál ref. lelkész ur mondott az örömben uszó 24 árvának szíveható beszédet. — Fogadják a nemesszervi adakozók kegyes adományait az árvák sorsa felett örökösödő négyesületnek legmelegebb köszönetét. — Kelt Rimaszombatban, 1887. decz. 23. — Beliczky Viktorné, igazgató. Dr. Veres Samu. vál. jegyző.

Nyilvános nyugtázás.

Bézzétei ev. ref. egyházunk javára ujlag hozzám küldött adományok:
Rimaszombatból: Bornemisza László alispán 5 forint.
Bérsől (ungm. megye) Szabó Endre ref. lelkész, egyház megyei főjegyző s volt országgyűlési képviselő küldeménye 3 forint.
Főösszeg 910 frt 14 kr.
Az egyház és polgári közügyek kimagasló előharcosainak adjon az ur „változhatlan erősséget.”
Bézzétei, 1887. december 15.
Batta György, bézzétei ref. pap.

Hivatalos közlemények.

Gömörvármegye kir. tanfelügyelőjétől.
969. sz. — Schmidt Boldizsár baranya-szabolcsi tanító „Részletes tan- és óraterv”-e című s a szerzőnél 1 frt 20 kr. előfizetési s 1 frt 50 kr. bolti áron kapható, iródmunkban egyedül álló munkáját, mint a tanítót a tanítás beosztásában szerfelett tájékozottot, a tanítói szakkönyvtár számára ajánlom.
990. sz. — A Groó Géza Lajos beszterezébányai tanító szerkesztése és kiadásában megjelent „Poctené prk-lady” számtani példatár (ára az I. és II. osztály számára 15 kr., a III. oszt. számára 10 kr., a IV. oszt. számára 12 kr.) mint a számtan fokozatos tanítását és tanulását tetemesen megkönnyítő kézikönyvet az elemi iskolának annál melegebben ajánlhatom, mivel tót tanulmány iskoláinkban számtani példatár használatát fokozatos haladás nagy rovására eddigelé csak kivételesen tapasztalható.
Rimaszombat, 1887. decz. 14.
Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.